

Benedicció de l'Arç

Prats de Lluçanès

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Església parroquial de Sant Vicenç. Plaça de l'església. Nucli urbà. Prats de Lluçanès

Coordenades:

Latitud: 42.00918
Longitud: 2.02953
UTM Est (X): 419639
UTM Nord (Y): 4651251

Classificació

Número de fitxa: 08171-86
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: Encara unes 20 famílies participen a la diada.
Protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Religios
Titularitat: Pública

Fitxes associades:

[Església parroquial de Sant Vicenç](#)

Autoria de la fitxa: Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dc., 10/01/2007 - 01:00

Descripció

La benedicció de l'Arç es celebra el dia de Sant Pere màrtir, el 29 d'abril de cada any. La gent del camp i els pagesos, en aquesta diada, demanen al sant màrtir la protecció contra les pedregades i la protecció dels

campes. La tradició, a Prats de Lluçanès, mana portar branques d'arç florit per beneir-lo a l'església parroquial de Sant Vicenç, però en l'actualitat es porta bàsicament tortellatge. Avui en dia una vintena de famílies encara participen d'aquest costum en aquesta diada, que s'inicia amb la benedicció i es continua amb una missa a 2/4 de 8h del matí.

Observacions:

La imatge ha estat cedida per Roser Reixach.

Història

A Catalunya, l'oració litúrgica de Sant Pere Màrtir al·ludeix a la benedicció de rams d'olivera i demana la intercessió del sant perquè allunyi l'esperit del mal i no molesti els habitants de les cases que tenen brots penjats i beneïts, i perquè aquests rams alliberin del mal temps i dels llamps, a fi que no malmetin els fruits del camp. La virtut benefactora atribuïda als vegetals que es beneïen aquest dia durava un any, i per tal de mantenir la salvaguarda dels camps calia tornar a fer-ne beneir i plantar-ne de nou. Els rams beneïts eren posats darrera de les portes de totes les cases i als finestrons de balcons i finestres, per tal que guardessin la casa de bruixes, de llamps i de mals esperits. També eren lligats amb una canya en forma de creu, i els plantaven pels camps i per les terres de conreu perquè els alliberessin de les pedregades i dels efectes de la tempesta en general. Les herbes beneïdes arreu del principat en aquesta diada són variades: llor, olivera, romaní, farigola, espígol, fonoll i altres herbes aromàtiques.

Segons queda recollit per Joan Amades, la mainada de Prats de Lluçanès jugava amb ballestes fetes amb arcs de fusta i amb cerbatanes de canya; engegava fletxes compostes de tronquets que duïen una ploma a l'extrem, així com pinyols d'oliva i altres projectils semblants, creguda que d'aquesta manera trencava i tallava els núvols i evitava les pedregades (AMADES:1982).

Bibliografia

AMADES, J., Costumari Català. El curs de l'any, Salvat Editores, S.A i Edicions 62, 1982.

